

N:o 12.

Af Herr **Nils August Fröman**: Angående inrättande af en ständlig Lag-komité under namn af »Nya Lagberedningen», och anvisande af dertill erforderliga medel.

Enligt 42 § Riksdags-ordningen skall Lag-Utskottet granska Justitie-ombudsmannens afgifna redogörelse, äfvensom hans embetsdiarier och registratur samt med utlåtande deröfver inkomma; Och när i Justitie-ombudsmannens berörda redogörelse eller embetsberättelse förekommit förslag till ny lag eller ändring deruti eller annan fråga, som tillhört Lag-Utskottets behandling, har Utskottet plägat deröfver afgifva särskildt utlåtande till Riksdagen; men huru Utskottet plägat förfara i det fall att nämnda embetsberättelse innehållit något förslag, som antingen icke tillhört Lag-Utskottets behandling eller icke af detta Utskott ensamt skolat behandlas, derpå erinrar jag mig icke något exempel.

I betraktande häraf, och då det ligger mig om hjertat, att det förslag till inrättande af en stadigvarande lagkomité eller ny lagberedning, som förekommer i Justitie-ombudsmannens embetsberättelse till innevarande Riksdag, verkligen må komma till Riksdagens pröfning, och icke, i följd af villrådighet eller misstag i den formela behandlingen, stadna på vägen eller förirra sig på afvägar, har jag ansett mig böra såsom min motion upptaga nämnda förslag och således, under återopande af de skäl och grunder samt närmare bestämmingar, som nämnda embetsberättelse innehåller, vördsammast föreslå:

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om tillsättandet af en stadigvarande lagkomité, som kunde benämnas: *Nya Lagberedningen*, och hvilken komité — alltefter det beslut hvartill Riksdagen i den frågan kommer — skulle bestå

antingen af *tre* ledamöter med uppdrag dels att öfverse och bearbeta de

uti förra Lagkomitén och Lagberedningen författade förslag till särskilda balkar i lagboken, så att dessa kunna till slutlig pröfning och antagande i föreskrifven ordning framläggas, dels ock, efter nådigt uppdrag af Kongl. Maj:t, utarbета förslag till särskilda förordningar angående ändringar och tillägg i någon eller några delar af allmänna lagen; eller af fem ledamöter, af hvilka tre skulle befatta sig med nyssberörda arbeten och två med utarbetande af förslag till lagar och förordningar inom området af den Kongl. Maj:t förbehållna ekonomiska lagstiftningen, när Kongl. Maj:t det äskade; skoiande icke destomindre komitén, ehuru arbetande på två afdelningar, likväl vara en och densamma, och, i följd deraf, så snart någondera afdelningen blifver färdig med ett lagförslag, detsamma af komitén i sin helhet granskas och pröfvas; hvarförutan så kallade *granskande ledamöter* borde förordnas på enahanda sätt och med enahanda rättigheter och skyldigheter som de granskande ledamöterna i förra Lagkomitén.

I hvilka afseenden detta mitt förslag skiljer sig från det i Kongl. Maj:ts nådiga Proposition angående statsverkets tillstånd och behof framställda, rörande inrättandet af en *lagstiftningsbyrå*, inhemtas af den närmare utveckling af ämnet, som förekommer i merberörde embetsberättelse.

Men likasom i sammanhang med förbemälda nådiga förslag rörande lagstiftningsbyrån ställes frågan om ett för dess genomförande erforderligt statsanslags beviljande, så bör jag ock till detta mitt förslags bringande till verkställighet vördsam samt äska nödiga medels anslående. Om jag dervid trott mig kunna sätta summan af det årliga arvode, som skulle tillkomma en ledamot i den af mig föreslagna komité något lägre, än det i den nådiga Propositionen antagna, härleder sig detta icke deraf, att jag anser det i nåder äskade beloppet i sig sjelft för högt för en person i en dylik samhällsställning, som med familj skall lefva bekymmerfritt i hufvudstaden, under nu rådande pris på bostad, lifsmedel och andra förnödenheter, utan af andra omständigheter, för hvilka jag korteligen vill redogöra. Sålunda förekommer det mig hardt när omöjligt att det första valet af ledamöter i komitén skall utfalla så lyckligt att alla de valde för framtiden stadna qvar i komitén. Orsakerna till en sådan misströstan äro många. Arbetet är för de aldra flesta, som dertill kunna komma i fråga, nytt och oförsökt. De veta följaktligen icke sjelfva om de dervid komma att finna sig innan de försökt, än mindre kan Kongl. Maj:t, som har att tillsätta dessa ledamöter, på förhand känna om arbetet kan passa dem, huru kunnige, erfarne och duglige de i öfrigt må befinnas. Dessutom är det ett samarbete. Dertill fordras icke allenast att de samverkande krafterna hvar för sig äro goda, det fordras att de tillsammans skola vara goda, d. v. s. att de passa tillsammans, att — om en liknelse tillåtes, — kuggarne i arbetets särskilda hjul gripa rätt in i hvarandra, så att maskinen, såsom det heter, arbetar jemnt och väl, utan ryckningar och ristningar. Det behöfves sålunda, fruktar jag, en tid

för pröfning och sammanjemkning, innan komitéén blifver färdig att rätt taga ihop med det stora företaget.

Nu är det att antaga, det ledamöter i komitéén förnämligast komma att väljas bland embets- och tjänstemän, som redan innehafva löner. Det synes mig då af ofvananfönda skäl ej vara lämpligt att de genast skulle så skiljas vid tjänsterna att de genast och under nämnda pröfningstid, hvilken väl icke behöfde räcka längre än ett år eller så omkring, skulle afstå hela lönen åt den eller dem, som under tiden förestode deras embeten eller tjänster. Således kunde de med någon del af lönen föröka det arfvode, som tillades dem i komitéén. Väljas åter komitééns ledamöter utanför kretsen af de med ständigt lön försedde embets- och tjänstemän, så synes det arfvode, som jag ämnar föreslå, icke vara för lågt satt för deras anständiga utkomst, emedan i senast antagna fall de utsedde komitéeledamöterna utan tvifvel komme att blifva jemförelsevis unge män, hvilka icke hade åtminstone stora familjer att försörja eller barn i den ålder, som tarfvade kostsam uppfostran.

Desse komitéeledamöter skulle naturligtvis kunna väljas öfver hela riket. Det vore då också billigt, att, enär komitéén skulle hafva sitt säte i hufvudstaden, de sålunda utsedde ledamöter, som icke hade sin bostad der, erhöle någon ersättning för den kostnad flyttningen och bosättningen i hufvudstaden medförde. Denna kostnad kunde dock blifva mycket olika, och derföre borde endast ett maximum derför sättas.

Tillika lär det blifva nödvändigt att förse komitéén med expensmedel, till inköp under hand af nödigt bibliothek, till hållande af ut- och inländska tidskrifter för lagfarenhet och lagstiftning samt till bekostande af renskrifning och skriftermaterialier. Dessa medel böra naturligen för de första åren bestämmas till något högre belopp än som sedan kunde erfordras.

Detta mitt förslag i sin helhet, och i hvad det rör statsanslag till komitéén, afser endast första tiden af komitééns tillvaro. Sedermera kunna alltid förhållanden inträffa, som föranleda förändringar äfven i detta afseende.

På grund häraf vågar jag vördsamt föreslå till en början:

- a) för hvarje komitéeledamot, ehvad komitéén skall bestå af tre eller fem ledamöter, ett årligt arfvode af 6,000 R:dr;
- b) till flyttningersättning åt ledamot, som icke förut är i hufvudstaden bosatt, ett belopp, hvilket Kongl. Maj:t i hvarje fall bestämmer, dock högst 1,000 R:dr;
- c) till expensmedel åt komitéén årligen 1,000 R:dr, allt Riksmünt.

Om remiss af denna motion till vederbörligt Utskott anhålles.
Stockholm den 26 Januari 1871.

N. A. Fröman.